

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказом директора ліцею № 243 від "22" вересня 2025 р.
Директор: _____ Жанна ДОБРОВОЛЬСЬКА

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
"ЛУКА-МЕЛЕШКІВСЬКИЙ ЛІЦЕЙ ЛУКА-МЕЛЕШКІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ
РАДИ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ"

ПОСАДОВА ІНСТРУКЦІЯ №

вчителя предмету «Підприємництво і фінансова грамотність»

1. Загальні положення

1. Посада вчителя підприємництва і фінансової грамотності належить до посад педагогічних працівників.
2. Учителя приймає на посаду та звільняє з неї директор закладу наказом з дотриманням вимог чинних нормативно-правових актів про працю.
3. Посаду вчителя підприємництва і фінансової грамотності може обіймати особа з високими моральними якостями:
 - яка має вищу освіту та/або професійну кваліфікацію педагогічного працівника;
 - яка має належний рівень професійної підготовки;
 - фізичний і психічний стан здоров'я якої дає змогу виконувати професійні обов'язки в закладі освіти;
 - яка пройшла обов'язковий профілактичний медичний огляд та інструктажі, навчання й перевірку знань із питань охорони праці та безпеки життєдіяльності.
0. Основні функції вчителя підприємництва і фінансової грамотності — здійснює освітній процес з урахуванням специфіки навчального предмета, забезпечує його результативність та якість.
0. Учитель підпорядковується заступнику директора з навчально-виховної роботи.
0. Робочий час і час відпочинку, інші умови праці, оплату праці визначає законодавство про працю, а також законодавство у сфері освіти. Режим роботи визначають правила внутрішнього розпорядку, колективний договір, інші документи закладу освіти.
0. На час відпустки, тимчасової непрацездатності, відсутності на роботі з інших поважних причин обов'язки вчителя підприємництва і фінансової грамотності виконує інший педагогічний працівник відповідно до наказу директора.
0. У своїй діяльності вчителя підприємництва і фінансової грамотності керується Конституцією України; Конвенцією про права дитини; законами України, указами Президента України, постановами Кабінету Міністрів України, наказами та іншими нормативно-правовими актами центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та підпорядкованих їм органів управління освітою; вимогами державних стандартів загальної середньої

освіти; правилами й нормами з охорони праці та безпеки життєдіяльності, цивільного захисту, пожежної безпеки; статутом і правилами внутрішнього розпорядку закладу освіти, наказами директора, цією посадовою інструкцією.

0. Завдання та обов'язки

1. Планує освітній процес з навчального предмета, який викладає, відповідно до освітньої програми.
2. Забезпечує належний рівень викладання навчальної дисципліни та засвоєння учнями освітньої програми з дотриманням вимог відповідного державного стандарту загальної середньої освіти.
3. Застосовує різні форми, методи й засоби навчання, сучасні освітні технології, зокрема інформаційні, а також цифрові освітні ресурси, упроваджує перспективний педагогічний досвід.
4. Здійснює освітній процес з урахуванням психофізіологічних особливостей учнів і специфіки навчального предмета.
5. Вживає заходів для зацікавлення учнів навчанням, організовує самостійну освітню діяльність учнів, зокрема дослідницьку.
6. Використовує інструменти забезпечення інклюзивного навчання в освітньому процесі.
7. Застосовує принципи та стратегії універсального дизайну в сфері освіти і розумного пристосування, щоб забезпечення доступність (фізичну, інформаційну тощо) освіти дітям з особливими освітніми потребами.
8. В умовах карантину, воєнного стану згідно з наказом директора закладу організовує освітній процес з використанням технологій дистанційного навчання з урахуванням матеріально-технічних можливостей закладу, надзвичайної ситуації та протиепідемічних заходів.
9. Сприяє розвитку здібностей та обдарувань учнів, формуванню в них загальної культури й навичок здорового способу життя.
10. Використовує основні стратегії роботи з учнями, що сприяють формуванню їхньої позитивної самооцінки.
11. Проводить індивідуальну, позаурочну роботу з учнями з навчального предмета, який викладає.
12. Оцінює навчальні досягнення учнів відповідно до критеріїв оцінювання, затверджених центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки. Результати доводить до відома учнів, їхніх батьків або інших законних представників.
13. Настановленням й особистим прикладом утверджує в учнів повагу до суспільної моралі та цінностей: правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбності.
14. Виховує в дітей повагу до державної мови та символів України, національних, історичних і культурних цінностей, дбайливе ставлення до історико-культурного надбання й довкілля України.
15. Організовує діалог з учнями та іншими учасниками освітнього процесу, поважаючи права людини та суспільні цінності. Застосовує в обговоренні освітніх, соціальних і життєвих проблем методики усвідомленого й емпатичного слухання, ненасильницької та безконфліктної комунікації; запобігає конфліктам в освітньому процесі.

16. Використовує стратегії роботи з учнями, які сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, я-ідентичності. Формує спільноту учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною.
17. Використовує стратегії, що заохочують учнів до ефективної взаємодії.
18. Використовує фізичний, інформаційний простори навчальних та інших приміщень закладу як освітній ресурс.
19. Орієнтується в інформаційному просторі, шукає і критично оцінює достовірність, надійність інформаційних джерел, вплив інформації на свідомість і розвиток учнів, на ухвалення рішень.
20. Використовує цифрові пристрої, їх базове програмне забезпечення; працює з онлайн-сервісами, застосунками.
21. Використовує відкриті електронні (цифрові) освітні ресурси педагогічного спрямування для професійного розвитку та обміну педагогічним досвідом, створює і наповнює власне е-портфоліо.
22. Уникає небезпек в інформаційному просторі, забезпечує захист і збереження персональних даних (власних персональних даних, а також персональних даних інших осіб, якщо використовує їх у професійній діяльності).
23. Модифікує, редагує, комбінує за потреби наявні електронні (цифрові) освітні ресурси; створює за потреби самотійно чи спільно з іншими особами нові електронні (цифрові) освітні ресурси; впорядковує ресурси і надає до них доступ учасникам освітнього процесу.
24. Використовує безпечне електронне (цифрове) освітнє середовище для організації освітнього процесу, організації групової взаємодії, зворотного зв'язку, спільного створення електронних (цифрових) освітніх ресурсів.
25. Дотримується педагогічної етики, поважає гідність, права, свободи й законні інтереси всіх учасників освітнього процесу.
26. Захищає учнів від будь-яких форм фізичного або психічного насильства, приниження честі й гідності, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації.
27. Запобігає вживанню учнями алкогольних напоїв, наркотичних засобів, іншим шкідливим звичкам і проявам асоціальної поведінки, пропагує здоровий спосіб життя.
28. Вживає заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів під час освітнього процесу. Негайно повідомляє адміністрацію закладу освіти про нещасний випадок, що трапився з учнем, надає йому домедичну допомогу, викликає медпрацівника. Бере участь у розслідуванні нещасного випадку та вживає заходів з усунення його причин.
29. Проводить профілактичну роботу щодо запобігання травматизму серед учнів під час освітнього процесу, контролює виконання учнями інструкцій з безпеки.
30. Повідомляє керівництво закладу освіти про факти булінгу стосовно учнів, педагогічних працівників та інших осіб, залучених до освітнього процесу, свідком якого був особисто або інформацію про які отримав від інших осіб, вживає невідкладних заходів для припинення булінгу.
31. Формує в учнів навички й культуру здорового та безпечного способів життя. Забезпечує дотримання учнями вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни.

32. Використовує способи самозбереження психічного здоров'я, запобігання професійному вигоранню, управління власними емоціями, методики, що зменшують вплив стресогенних чинників на здоров'я учнів.
33. Бере участь у засіданнях педагогічної ради закладу освіти, методичного об'єднання, роботі конференцій, семінарів, клубів та інших заходах, у загальних зборах колективу, нарадах при директорові.
34. Дотримується академічної доброчесності та забезпечує її дотримання учнями в освітньому процесі.
35. Замінює відповідно до наказу директора інших тимчасово відсутніх учителів.
36. Постійно підвищує свій професійний і загальнокультурний рівні, педагогічну майстерність. Аналізує та планує свій професійний розвиток для досягнення його стратегічних й операційних цілей з урахуванням умов педагогічної діяльності, індивідуальних професійних потреб.
37. Підвищує кваліфікацію та атестується раз на п'ять років.
38. Визначає оптимальні зміст і форми професійного розвитку, критерії результативності власного навчання.
39. Аналізує інформацію щодо освітніх інновацій, умов їх впровадження. Інтегрує інновації у власну педагогічну практику, адаптує їх до різних умов освітнього процесу та сучасних вимог до педагогічної діяльності з урахуванням особливостей діяльності закладу, індивідуальних потреб учнів.
40. Взаємодіє з іншими педагогами на засадах партнерства та підтримки (у межах наставництва, супервізії тощо).
41. Проходить навчання і перевірку знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності раз на три роки.
42. Веде встановлену документацію та належно зберігає її.
43. Чергує по закладу освіти відповідно до графіка.
44. Проходить обов'язкові профілактичні медичні огляди в установлені терміни.
45. Дотримується статуту, правил внутрішнього розпорядку закладу освіти.

0. Права

Учитель має право:

1. Вільно обирати форми, методи, засоби навчання, виявляти педагогічну ініціативу.
2. Брати участь у громадському самоврядуванні та роботі колегіальних органів управління закладу освіти.
3. Бути членом професійної спілки та інших об'єднань громадян, діяльність яких не заборонено законом.
4. Брати участь у засіданнях методичних об'єднань та клубів, конференціях і семінарах, інших заходах, організованих управлінням (відділом) освіти.
5. Ознайомлюватися з документами, що містять оцінку його роботи, надавати щодо них роз'яснення.
6. Надавати керівництву закладу освіти пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу.
7. Отримувати від керівництва та інших працівників закладу освіти підтримку у виконанні посадових обов'язків і реалізації прав, що передбачені цією посадовою інструкцією.

8. Обирати освітню програму, форму навчання, суб'єкта підвищення кваліфікації та перепідготовки педагогічних працівників.
9. Здійснювати індивідуальну освітню (наукову, творчу, мистецьку тощо) діяльність за межами закладу освіти.
10. Підвищувати кваліфікацію шляхом неформальної (тренінги, семінари, семінари-практикуми, вебінари, майстер-класи тощо) та інформальної освіти.
11. Вільно обирати форми, методи, засоби навчання, виявляти педагогічну ініціативу.
12. Захищати свої професійну честь і гідність, інтереси та права в усіх інстанціях, зокрема суді.
13. Відмовитися виконувати роботу, якщо виникла загроза життю та здоров'ю, до моменту усунення небезпеки.

0. Відповідальність

Учитель несе відповідальність за:

1. Неякісне виконання або невиконання посадових обов'язків, що передбачені цією посадовою інструкцією.
2. Порушення статуту та правил внутрішнього розпорядку закладу освіти.
3. Заподіяння матеріальної шкоди закладу освіти.
4. За стан закріпленого за ним навчального кабінету або іншого приміщення, наочності, навчально-методичного забезпечення.
5. Порушення правил і норм охорони праці та безпеки життєдіяльності, цивільного захисту, пожежної безпеки, передбачених відповідними правилами та інструкціями.
6. Застосування методів виховання, пов'язаних з фізичним чи психічним насильством над особистістю дитини.
7. Вчинення проступків, несумісних з роботою на посаді педагогічного працівника.

0. Повинен знати

1. Закони України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Конвенцію про права дитини, інші нормативно-правові акти з питань загальної середньої освіти, розвитку, навчання і виховання дітей, охорони праці та безпеки життєдіяльності.
2. Вимоги державних стандартів загальної середньої освіти.
3. Принципи та завдання загальної середньої освіти.
4. Педагогіку, загальну й вікову психологію, вікову фізіологію.
5. Основні закономірності особистісного розвитку дітей, підлітків, молоді, специфіку їхніх потреб, інтересів і мотивів.
6. Методику викладання навчального предмета, сучасні підходи до розвитку, виховання й соціалізації учнів.
7. Програмно-методичні матеріали й документи щодо викладання навчального предмета.
8. Основи профорієнтаційної роботи.
9. Технології розвитку критичного мислення учнів.
10. Форми організації освітнього процесу.

11. Сучасні форми, методи, технології та засоби навчання, що сприяють розвитку власної уваги, саморегуляції, подолання стресу, керування емоціями, порозумінню.
12. Основні закономірності особистісного розвитку дітей, специфіку їхніх потреб, інтересів і мотивів.
13. Підходи до формування ціннісних ставлень учнів.
14. Основні стратегії, спрямовані на посилення взаємодії учнів (створення правил класу, кооперативні форми навчання, проєктний підхід тощо).
15. Індивідуальні особливості учнів (вік, здібності, інтереси, потреби, мотивація, можливості, досвід тощо), їх вплив на успішну соціалізацію.
16. Ключові компетентності учнів та уміння, спільні для всіх компетентностей, відповідно до державних стандартів освіти.
17. Стратегії комунікації з учасниками освітнього процесу.
18. Методи ведення діалогу та полілогу, усвідомленого й емпатичного слухання, ненасильницької і безконфліктної комунікації.
19. Зміст основних актів міжнародного та національного законодавства щодо прав людини й дитини, цілей сталого розвитку.
20. Інструменти забезпечення інклюзивного навчання (інклюзивна культура, інклюзивна політика, інклюзивна практика тощо).
21. Принципи та стратегії універсального дизайну в сфері освіти й розумного пристосування.
22. Принципи, форми та методи ефективної підтримки осіб з особливими освітніми потребами.
23. Види адаптацій / модифікацій в освітньому процесі, зумовлених особливими освітніми потребами учнів.
24. Способи виявлення здібностей, інтересів, реальних навчальних можливостей учнів.
25. Основні види самооцінки учнів (занижена, завищена, адекватна) і їх прояви, основні умови та стратегії формування позитивної самооцінки учнів.
26. Вимоги до оснащення та обладнання навчальних кабінетів.
27. Цифрові середовища, професійні онлайн-спільноти та електронні (цифрові) ресурси для безперервного професійного розвитку протягом життя.
28. Вимоги законодавства щодо академічної доброчесності та використання об'єктів авторського права, мережевий етикет у професійній діяльності.
29. Правила безпеки в цифровому середовищі, наслідки впливу цифрової інформації на людину.
30. Правила зміни, модифікації відкритих електронних (цифрових) освітніх ресурсів, створення нових електронних (цифрових) освітніх ресурсів та їх спільного використання.
31. Ознаки безпечного освітнього середовища.
32. Основи безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни.
33. Види та прояви насильства, булінгу (цькування), правила запобігання та протидії їм.
34. Засади профілактично-просвітницької роботи щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, особливості профілактики інфекційних і неінфекційних захворювань, запобігання поширенню серед учнів звичок, небезпечних для

їхнього здоров'я, засади збереження психічного здоров'я в освітньому середовищі.

- 35.Методики й технології формування культури здорового та безпечного способів життя учнів.
- 36.Правила й норми охорони праці та безпеки життєдіяльності, цивільного захисту й пожежної безпеки, санітарії та гігієни.
- 37.Порядки надання домедичної допомоги, а також порядок дій у надзвичайних ситуаціях.
- 38.Державну мову відповідно до законодавства про мови в Україні.
- 39.Особливості організації різних форм і видів професійного розвитку педагогів (інтернатури, курсів навчання за освітньою програмою, тренінгів, вебінарів, супервізії тощо).
- 40.Напрями діяльності професійних спільнот і асоціацій педагогів.

0. Кваліфікаційні вимоги

1. Вища освіта та /або професійна кваліфікація педагогічного працівника, належний рівень професійної підготовки; фізичний і психічний стан здоров'я дає змогу виконувати професійні обов'язки в закладі освіти.
2. Має відповідну педагогічну освіту, професійно компетентний, забезпечує нормативні рівні та стандарти виховання й навчання, відповідає загальним етичним і культурним вимогам для педагогічних працівників.
3. Здатний діяти відповідально й свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права й обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку (громадянська компетентність).
4. Здатний до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність).
5. Здатний виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність).

0.

Здатний ухвалювати ефективні рішення у професійній діяльності та відповідально ставитися до обов'язків, мотивувати людей до досягнення спільної мети (лідерська компетентність).

1. Здатний генерувати нові ідеї, виявляти та розв'язувати проблеми, бути ініціативним і підприємливим (підприємницька компетентність).
0. Учитель із кваліфікаційною категорією «спеціаліст» має освітній рівень фаховий молодший бакалавр (освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст), молодший бакалавр, бакалавр чи магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст).
1. Учитель із кваліфікаційною категорією «спеціаліст другої категорії» має освітній рівень молодший бакалавр (освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст), бакалавр чи магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст) (для працівників закладів дошкільної освіти також освітньо-професійний ступінь

фаховий молодший бакалавр), стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж три роки.

0. Учитель із кваліфікаційною категорією «спеціаліст першої категорії» має освітній рівень бакалавр, магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст), стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж п'ять років.
0. Учитель із кваліфікаційною категорією «спеціаліст вищої категорії» має освітній рівень магістр (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст), стаж роботи на посадах педагогічних працівників не менше ніж сім років; вищу педагогічну освіту з предмета, який викладає.

0. Взаємовідносини (зв'язки) за посадою

Учитель взаємодіє з:

1. Директором закладу освіти та його заступником з навчально-виховної роботи.
2. Іншими педагогічними працівниками закладу освіти.
3. Медичними працівниками закладу освіти.
4. Органами громадського самоврядування закладу освіти.
5. Батьками, іншими законними представниками учнів.
6. Громадськими організаціями, позашкільними та культурно-освітніми закладами.
7. Центром професійного розвитку педагогічних працівників.

Директор _____

Жанна ДОБРОВОЛЬСЬКА

З інструкцією ознайомлений (а) _____
 дата _____ підпис _____ прізвище _____

[illegible]

